

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:

Egész évre	8 K
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felölös szerkesztő:

OSZESZLY M. VICTOR.

Laptulajdonos és kiadó:

BALKÁNYI ERNŐ.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

A nyitlér sora egy korona.

Tüzes nyelvek.

Alsólendva, 1912. május 25.

Aranyos sugárvékéban tűz alá a nap. A levegő virággillattól, madárdaltól terhes. A zöld erdő, virágos mező, árnyékos berek, csacsogó patak mind-mind a természet nagyszerűségéről regél. Ünnepi köntösben, ünnepi lelkületű emberek sietnek a vidáman kongató harangok szavára az Isten házába, hogy lerójják hálájukat a nagy Alkotó előtt, aki oly sok széppel, temérdek jóval ajándékozta meg az ő lelkes hivat.

Piros pünkösdi napja van ma.

Tüzes nyelvekről beszél a legenda, mely a magas egekből csapott alá, hogy világosságot hintsen szét azok között, akik nem tudták egymást megérteni. Világos tüzsósóvák száguldtak le a földre, hogy ily módon is bizonyítsák az Isten létezését, aki az emberek javulását s így javát akarja; aki megjutalmazza a jót, megbünteti a vétkezőt s menyországot juttat annak, akinek a földi élet csak sivatag szomorúsággal szolgálhatott.

Fényes sugárvékéban tűz le ma is a nap. Ezzel szimbolizálja a tüzes nyelveket, melyek a mi társadalmi sötétségünket hivatottak eloszlatni. Minő nagy, minő hatalmas isteni ajándék lenne, ha a mai kor még mindig tartó lelki sötétségét valamely jóakaratu isteni gondviselés misztikus eszközök eloszlatná. Mert bizony nemcsak a

középkor ismerte azokat a megkülönböztetések, melyek szerint az Isten képére teremtetett egyenlő embereket különböztették meg. Nemesak akkor voltak ismeretesek azok az ellentétek, amelyek a más hitvallásuak s a más társadalmi állásuak között fennforogtak. Ma, a huszadik században éppen ott tartunk, hogy emberek gyűlölik egymást, mert más vallásban születtek, mert az egyik a nemesi családfáját bebizonyíthatólag messzebb időkre tudja felvinni, mint a másik, mert az egyik urnak, a másik szolgának született, mert az egyik nagyobb szellemi erőt nyert a természettől, mint a másik.

Oh, minő nagy szükségünk lenne nekünk is egy újabb tüzes nyelvek eljövetelére. Minő nagy szolgálatot tenne, ha eloszlatná azt a bábeli zűrzavart, mely a mi társadalmunkat megmértelyezi. Soha jobbkor nem jönne, mint most, amikor kasztok, vallási különbségek szerint osztályozzák egymást az emberek, ahelyett, hogy testvéri együttérzésben forrnának össze s egymást segítenék, egymásnak szolgálatára lennének, hogy így könnyítsék meg a létért vívott nehéz küzdelmüket.

Ünnepi harangszó hívogatja a hívőket az Isten házába, hogy ott könnyítsenek lelkük súlyos terhén. S bizonyos, hogy abban a szent percben, amikor az Úr színe elé járulnak, ők érzik magukban a javulási szándékot s akkor meg is fogadják, hogy emberi kishitűségükről a jövőben letesznek,

de sajnos, az ünnep elmúltával eloszlik az ünnepi hangulat s a semmibe foszlik mindama szép fogadkozás is, mit az ünnepi harangszó, az áhítatos templomi szolozsma és a tömjén andalító illata váltott ki belőlünk.

Vajha ez a szép ünnep nemcsak szép gondolatokat, hanem azok követését is váltaná ki belőlünk?!

Autóbusz-járat Alsólendvától Szentgotthárdig.

Az alsólendva — muraszombat — szentgotthárdi autóbusz-járat ügye — a muraszombati érdekeltég buzgólkodása folytán — immár eljutott oda, ahonnan döntés történik majd e nagyfontosságú kérdésben.

Az érdekeltég, melynek élén Zechmeister Kálmán iskola-igazgató áll, a mult heten terjesztette fel a kereskedelmi miniszterhez szépen megindokolt memorandumát, amelyben a miniszter anyagi támogatását kéri a Szentgotthárd, Felsőszőlők, Magasfok, Felsőlendva, Szarvaslak, Radkersburg, Ferencлак, Muraszombat, Belatinc és Alsólendva között létesítendő személyszállító automobil-járat megvalósításához. A kérvény hivatkozik a magyar kir. posta-személyszállító automobiljára 1910. évben 52.227. szám alatt kiadott üzletszabályzatára, mely szerint minden olyan hosszabb utvonalon, ahol az érdekeltég kéri, postaküldeményeket és személyeket szállító automobiljára létesítendő.

A kérvény kidomborítja, hogy az automobil-járat létesülése esetén a kinstár is nyerne, a

Ugy szeretném...

Ugy szeretném, hogyha mindig Biborpiros alkony volna, Lemenő nap sugarában Fürdőnek a hegy, a róna; Néma, csöndes tájak felett Lanyha szellő rezdülne át, Elrebegve édes hangon A mindenség estimáját. Hazatérő pásztoroknak Tilinkója lágyan szólna; Ugy szeretném, hogyha mindig Biborpiros alkony volna!

Szárnyait a sötét éjnek Ugy szeretném soh'sem látni, Olyan nehéz ab'akomat Naplementekor bezárni; Oly sokáig eltűnődöm Az álmatlan éjszakákon, Míg odakinn kóbor lelkek Ezre zúg a korhadó fákon. Oly különös, hogy esténként Nem kell senkit hazavárni; Szárnyait a sötét éjnek Ugy szeretném soh'sem látni!

Minden este attól félek, Hogy a reggelt meg nem érem, Almomban is vad mosolyál Emészto gond játszik vélem. De ha kivül zél-fellóban, És a villám fel-fellobban, Elfelejtem bánatomat És vidulok jobban-jobban... Mikor tombol a Természet, Mint sergek a harcítézet, Vérem pezsdül s nem félek már, Hogy a reggelt meg nem érem!...

BUDAVÁRY LÁSZLÓ.

A hatalmasabb.

I.
Fiatalok voltak, megszerették egymást. A leány inkább kacérságból, a fiu ellenben igaz, mély szerelemből. Elképzeltelennek hittek az életüket egymás nélkül. Soha egy csók el nem estant, soha egy szerelemvallomás el nem hangzott köztük. Mégis valami ellenálhatatlan erő fűzte őket össze. Ez a szerelem a lélek teljes harmoniája volt köztük. Mindig csak szeretni egymást...

A nő tud szeretni mélyen, tüzesen és odaadóan, de nem tud oly állandóan, mint a férfi... Ennek a szép, poetikus szerelemnek is a leány hirtelen elhatározása, váratlan házassága vetett véget. Hogy mit érzett akkor a fiu, azt nemcsak leírni, hanem kifejezni sem lehet. Mindent egyszerre, úgy tulajdonképpen teljes megsemmisülést és borzasztó fájdalmat. Nem hitte volna, hogy képes lesz egy pillanatig is élni. Végre is erős szervezete legyőzte látszólag nagy fájdalmát és elment messze, messze az emberektől. Hogy semmit se tudjon róluik. Uj ideált keresni lelkének, szívének. S megtalálta az — Istent... Beállott szerzetesnek, hogy így találja meg az élet fenségességét, szépségét, ha már annak egyik alkotója, a nőt elvesztette...

II.

A leánynak, Magdának szerencsétlen volt a házassága. Pedig mindenből volt neki bőven. A férje nagyon gazdag volt, úgy, hogy legnagyobb és legkisebb vágyát is ki tudta volna elégíteni. Egyszerre mulató, pompázó életet kezdett folytatni az asszony, de még ez sem tudta jó-

kedvre hangolni; vagy ha mégis megtörtént, hogy jókedve kiderült, akkor ez nagyon rövid ideig tartott. Különösen nem tudott Magda és férje között valamely bensőbb viszony létrejönni. Ezt később még a született kis gyermekük sem tudta előmozdítani. Magda, házasságát és életét valami megmagyarázhatatlan bűnnek tartotta, melyért egy ártatlan lélek szenved. Férjét sohasem tekintette másnak, mint egy olyan férfunak, kinek irányában ezért a sok joért illedelemmel és hálával tartozik, meg mindenével, csak szívével és lelkével nem. Férje pedig nem akart más, mint Magda szívet, szerelmét, mit méltán meg is érdemelt volna. De hiába... szívet sohasem tudta megnyerni, épen ezért egy más nőt igyekezett meghódítani s Magdát teljesen elhanyagolta, ami még szomorubbá tette az asszonyt...

Ő is udvaroltatott magának... Ezentul házasetük mindkettőjükre teher volt... Ez teljes lelki válság elé juttatta Magdát, de most már legalább tudta, hogy lelke, szíve első szerelmét óhajtja, ha boldog akar lenni...

III.

Istennel ébredni, vele megnyugodni, őt tekinteni mindennek, őt szolgálai szível-lelkekkel, lemondani miatta minden földi örömről, boldogságról, — ez volt most sorsa az ifjunak, Alfrédnek. A nagy Isten, e valóban eszményi lény, lassankint egészen lelkébe költözött. Mindig vallással, istentisztelettel foglalkozván, azt hitte, hogy már teljesen elfelejtette Magdát. Nem csoda. A nő csak részese az emberiség eszményének, de az igazi, a tökéletes eszmény — az Isten feledtetni tudja a nőt...

mennyiben az eddig nagy áldozatok árán fenntartott kocsi-postáját megszüntesse, s többek között a következőket mondja:

„A Szentgotthárd, Felsőlendva, Radkersburg, Muraszombat és Alsólendva között fekvő dombos vidék vendégszerető, erősen magyar érzésű néptől lakott soványföldű vidék. Dacára a földek silányságának, edes hazánk egyik legsűrűbben lakott területe (egy négyzetkilométerre 70 lakó esik.) A kavicsos hegyoldalak, az elzárt keskeny völgyek nem adnak elég táplálékot a népeknek. Tavasz kezdetétől késő őszig folytonosan hullámoz a népáradat. A munkában nem válogat: a városi napszámosságtól kezdve az aratómunkásságig minden rangú és minden természetű foglalkozást felkeres, hogy megélhesen.

A sok viszontagság annyira megedzette a népet, hogy bármilyen sors elé is bátran tekint, többet már nem szenvedhet, mint szenvedett. Oly tulajdonságokat nevelt e népbe az élet, hogy csak egy kis jóakarattal a kormánytól s hazánk legvirágzóbb részévé leszó törekvő népe által a vendékviek.

Howy az említett vonalon mennyire szükséges az autójárat, legyen szabad felemlítünk, hogy a vidék legelhagyottabb helyén, a közepén, Felsőlendván, a közel jövőben új járási székhelyt állít Vasvármegye törvényhatósága. Ez a körülmény már maga garanciát nyújt arra, hogy az autójárat e vidéken haszonnal zárna le az évi számadást.

A vasutól a vidék teljesen el van zárva, a 100 kilométert kitevő útvonalon csak az autójárat volna alkalmas összekötni a vidéket a főerekkel, mert a terep vasútpálya nem alkalmas, míg az uton föl-leszárguldo magántulajdonosok birtokában levő autómobilok legjobb bizonyítványai annak, hogy az utvonalon ilyen állapotban, ahogyan most van, az autójárat berendezése megfelelő.

A járat létesítése esetén három járást, két megyét és két országot kötne össze.

A hivatkozott rendelet első pontja a gépkocsik elhelyezésére szükséges garage és javítóműhely felállítását kívánja az érdekeltől. E két épület felállítására kész volna az útvonal mellett levő nagyobb, városias jellegű községek bármelyike — Szentgotthárd, Felsőlendva, Muraszombat, Alsólendva — ha erre felszólítják.

A második pont kikötésének az érdekeltég szintén eleget tesz, mert — ismerve a vidéket — tudjuk, hogy a járat felállítására esetén az használatra dolgozva már azért is, mert a nagy áldozatok árán fenntartott postajáratok megszüntetve az az összeg, amit a postakincstár a kocsi-postajáratok

fenntartására költ, az autójárat bevételi oldalán szereplő összeget növelné.

Kérjük Nagyméltóságodat, a fenti útvonalon a távirada és távbeszélő bevezetését is együtt az autójárat felállításával, vagy attól függetlenül.

Népünk — hála a népiszéknek s a területén működő közművelődési egyesületeknek — hazánk legműveltebb részéhez tartozik, az irni és olvasni tudók száma meghaladja a 80%-ot, lakosainak legnagyobb része legalább három nyelvet beszél, intelligenciája elég magas nívón áll, nem kerül ki tehát majd az autójárat igénybevételét, de annak üzembe való indítását alig várja.

Legyen szabad még egyszer felvitkozunk népeink hazafiságára. Innen még nem hallott senki hazaáradul szót. E nép Herbánt meghallgatlanul utasította ki otthonából. Mint az atyák, ugy a fiatalabb nemzedék is büszkén vállalja magát magyarnak.

Nagyméltóságú Urunk! Erős bizalommal tesszük meg az első lépést ahhoz, hogy jó népiüket az anyagi boldogulás felé vezessük. Hiszünk és bizunk munkánk sikerében, mert tudjuk, hogy a magyar Haza hű gyermekeit el nem hagyja sohasem.“

Magyarország képe a XX-ik században.

Nézzük, mily módon volna lehető a magyar ipar fellendítésére munkásokat és művezetőket nevelni és miképpen kellene a kisipart odafigyelni, hogy az állam által létesített műhelytelepeken boldogulhasson.

Tudjuk, hogy a hazai ipar fellendülésébe vetett reményünk eddig csak részben valósulhatott meg.

Iparunk alapjának megvetése, valamint az iparpártolási iránt kezdeményező lépéseket minden kétségen felül csak az állam tehet és így is tett, midőn elhatározta, hogy nagyobb összegeket fog áldozni ipari célokra. Ez volt a vállalkozás államosítása.

Ugyanekkor előtérbe került a legfőbb kérdés: honnan vesszük a kellő számú képzett munkásokat? Erre az adott viszonyok között csupán csak egy mód kínálkozik, az t. i., ha a műhelyeket a mi parasztyermekeinkkel népesítjük be.

Vessünk e helyütt egy pillantást a parasztság gazdaság multjára és jelenére. A hajdan nemcsak módos, de a szó szoros értelmében gazdag parasztság széttagozódott, elszegényedett. Amely hihetetlennek látszik e tény, olyannyira megdöb-

bentő is; oka pedig az, hogy valahány fia, unokája és dédunokája volt annak a vagyonos parasztbirtokosnak, az egytől-egyet csak gazdálkodni akart, rá volt utalva arra az ősi birtokra, melyet oly sok leszármazó egyidőben és békességgel természetesen nem birtokolhatván, hova-tovább végletekig kicsiny parcellákra kellett széttagozni. E szomorú valóságban találjuk meg legelőkeltebben a magyar paraszt, a nép nyomorúságának igazi okát. Ez az okszerűtlen, elkényszerített földhasználat szükségképpen nyakig megadóztatta, kölcsönökkel a fulladással beázta a kisbirtokok tulajdonosait.

— Pedig nem volna szabad annak így lenni s lehetne is a dolgot segíteni, — mondtam egy alkalommal egy hasonló elárult sorsra jutott gazdának.

— Mi módon, uram? — kérdi ő.

— Adjá fiaid, unokáid ipart tanulni, — feleltem, de a gazda további kérdésére, hogy t. i. hová adhatná be ellátásra, az elzúllástól megoltalmazandó, a fiut addig, míg ipart megtanulta, már nem tudtam elegendő választ adni, mert itt bizony tanoncnevelő intézmények nincsenek.

Lépjén sorompóba az állam, vállalja magára azt a feladatot, hogy mennél nagyobb számban tanonc-internátusokat, otthonokat létesít, amit ugy tartunk keresztívíthetőnek, hogy pl. egy kiszolgált örmester vezetésére bizaték egy-egy, megfelelő szakcsoporthoz szerint alakítandó tanoncotthon (pl. lakatosok, bádigosok, rézművesek stb. számára), melyben a tanonc az időt el-tölti, amelg számára a műhelyben való foglalkozáson kívül fennmarad, olyképpen, hogy a munkaadó az elsőéves tanulókat naponta 60 fillérrel, a másodikéveseket 80 fillérrel, a harmadéveseket pedig 1 koronával díjazná, melynek ellenében az állam-tól kirendelt örmester, vagy más alkalmas egyén a vezetése alatt álló internátusban a fiukra felügyelne; ellenőrizné, hogy a foglalkozáson kívül fennmaradó időt tanulásal s más hasznos dolgokkal töltésék stb.

Visszátérve arra a tanoncotömege, mely a kiképzetésre nem alkalmas, abból is bizonyára kiváló és megbízható munkásokat lesznék képezni, mert éppen az internátusi nevelésnek egyik áldásos eredménye, hogy azokból, akik abban nyerték nevelésüket, erkölcsileg egészséges és józan belátású polgárok fognak válni, miáltal a kisipar feltrissztése jelentősen meg fog könnyebbülni. Természetes, hogy különös gond fordítandó arra, hogy jövőben a kézműipari tanoncok speciális kiképzést nyerjenek. Az említett cél elérésével könnyű lesz a kisebb iparvállalatoknak állandó munkaeőrt teremteni, minek természetes eredményeként a műhelyeknek elegendő hazai munkások fognak rendelkezésére állani s nem kell kivándorolni más országokba.

(Lendvasárhely)

BERÉNYI ISTVÁN

Alfréd, bár teljesen egészséges volt lelkileg és szellemileg, mégsem volt ő már az, ki régen. Így tud a szerelem tönkre tenni két fiatal életet. Nekik volt mégis miért élni, az asszonynak nem...

— Csak még egyet akart Magda szeretni, — Alfrédet...

IV.

A gyónók közt a szerzetesek templomában a leggyakoribb Magda asszony volt. Meggyónta minden bűnét...

— Ferjemet nem szerettem és nem is szerettem soha... Gyermekeimet sem szerettem úgy, mint kellene anyának... Megcsaltam ferjemet, mert szeretek egy olyant, kit nem szabad szeretnem; és én mégis mindennap kérem Istentől egyik szolgálójának szívét...

A szerzetes ez utolsó szólnál hirtelen ránevezett az asszonynya... Megismerte és elhalványulva fordult el tőle. Megbátta már, hogy rátekintett. Magda is felismerte Alfrédet, nem birt ellentállani...

— Alfréd... szeress... szeress... — sutogató halkán. Majd hirtelen eltávozott.

Alfréd igyekezett azon este is olyan áhítatosan imádkozni, amint szokott. Hiába, nem tudott. Gondolatai minduntalan eltévelyedtek az imától... Majd szemét, majd fejét látta Magdának... Minden imádkozás kevés volt neki... Végre hajnal felé mégis megnyugodott...

És Alfréd, kinek valamikor Magda volt mindene, most vonakodott szeretni őt. Pedig tehette volna, mert jöttek illatos levelek Magdától, melyeket azonban ő nem bontott fel... Végre Magda jött el...

— Nem, nem Magda, nem tehetem azt, amit maga akar!

— Nem tehetek róla... szeretem magát végtelenül és... maga is szeret engem — Ezt már egész közelről mondta az asszony, úgy, hogy forró levelete érintette a szerzetes arcát.

— Nem szeretem már magát, — felelt Alfréd.

— Az lehetetlen, — választott Magda majdnem zokogva. E pillanatban oly szép volt, hogy Alfréd teljesen megijásodott. Nem törődve semmivel, hirtelen átkarolta és megcsókolta tüzesen, hosszán. Ebben a csókba belefojt a fiatal életének minden kersvét. Nem vágyódott már a jövődéli boldogság után. Megtalálta azt itt lent a földön...

— Gyerünk el e szomorú helyről, — szólt, karonfogva az asszonyt.

Sietve indultak. Amint kiértek, Alfréd már éppen be akarta zárni a kis kaput. Előbb azonban még visszanezett a templomra, a toronyra, a csillagokra... Melyik az övé?... Végre is becsapta a kaput. Ebben a pillanatban úgy érezte, mintha az Isten eltávozott volna lelkéből.

Amint odaért Magdához, megkondult a hang... Meghalt valaki...

Hányszor hallotta ő ezt máskor, de most megrendült, teste vonaglani kezdett a harang érces hangjára... Feltámadt lelkiismerete, mely egy pillanattal harcolt a démonnal...

Hirtelen megfordulva beszaladt a kis kapun, egyenesen a templomba, nem birt ellentállni lelke parancsolatjának. Néma szava hatalmasabb volt, mint Magda összes bája... Magda lehányatlott a templom fala mellé s imádkozott:

— Oh szent Isten, hatalmasabb vagy te minden szerelmenél... Amen...

A Partl-ügy.

A tárgyszorozatban első pontként a Partl E. és Társa szombathelyi cégnek Alsólendva város ellen indított per szerepel.

Előadó dr. Wollák Adolf ügyvéd, aki a perben a felperes céggel szemben a várost képviseli, bejelenti, hogy a győri kir. Tábla a Partl-ügyben hozott első bírósági ítéletet feloldotta s a bizonyítás kiegészítését és újabb ítélet hozatalát rendelte el. A zalaegerszegi kir. törvényszék az ügyben újabb elsőfoku ítéletet meghozta s ez circa 900 koronával kedvezőbb az első ítéletnél, sőt kilátás van arra, hogy a költségek egyrészét a felelbiteli bíróság a felperes Partl-cég terhére fogja megállapítani. Dr. Wollák Adolf así kérdezi, hogy az elsőbíróság ítéletét megfelelőbbé-e? A képviselőtestület egyhangulag elhatározta, hogy az ítéletet *megfelelbezi*.

Új utcanyitási terv.

A „kissánc” betömése tárgyában kiküldött bizottság nevében Pollák Emil előadja, hogy Oravecz Győző zalaegerszegi m. kir. állam-építészeti mérnök f. hó 14-én városunkban időzött s a „kissánc” betömése ügyében tárgyal.

A bejelentést a közgyűlés tudomásul vette s ez ügygel kapcsolatosan egyhangulag elhatározta, hogy a betömendő „kissánc” helyén, az ernyőgyár, illetőleg az evang. iskola épületétől a kir. járásbíróhoz megölt levő Ivanics-féle majorig *egy új utcát nyit* olyformán, hogy a betömendő „kissánc” telkéhez a parti birtokosok telkét kisorsátja. — A további szükséges lépések megtételére a közgyűlés egy bizottságot küldött ki.

Új tüzoltó-szertár és hídmérleg.

Raffensperger József városi képviselő, tüzoltó-parancsnok előterjeszt, hogy a helybeli tüzoltó egylet szertára, ez az ódon, nedves épület, olyan stádiumban van, hogy ott a vagonot érő tüzoltószerkezet épségben tartani nem lehet. Indítványozza, hogy a város építtessen egy, a célnak megfelelő új tüzoltó-szertárat, amit annál is inkább megtehet, mert a hozzá szükséges telek a Malom-utcában (a kir. járásbírósi fogházépület végében) Esterházy Miklós herceg úr jóvoltából a város rendelkezésére áll.

A képviselőtestület egyhangulag elhatározta, hogy az új szertárat a herceg által átengedett malomutcai telken mielőbb megépítik s a szertárral kapcsolatban egy hídmérleget állíttanak fel. Az építés céljaira egy rövid lejáratu kölcsönt fog igénybe venni a város s ezen kölcsönt, majd ha a pénzügyi viszonyok kedvezőbbek lesznek, konvertálnak fogja.

Egyéb ügyek.

A Hármasmalomban építendő hidra vonatkozólag elhatározta a közgyűlés, hogy az építés költségeiről költségvetés útján gondoskodik. A terv az engedélyezési eljárás végett Zala megye alispánjához küldettek fel.

A jegyzők Erzsébet-árvaházának 10 koronát szavozott meg a közgyűlés.

Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy az anyakönyvi kivonatú díjakat Zala vármegye törvényhatósági bizottsága által 1907-ben jóváhagyott szabályrendelet értelmében egyszer- és mindenkorra a főjegyzőnek engedti át.

Végül öv. Lakatos Györgyné és Dániel Ludmilla illetőségi ügyét tárgyalták s ezzel a jól látogatott közgyűlés véget ért.

HIREK.

— **Forradalmi idők.** Csütörtökön a politikai helyzet miatt általános munkás-sztrájk volt a fővárosban. A szocialdemokrata párt vezetősége kedden százezer plakátot osztott szét, amelyben felszólította a munkásokat, hogy csütörtökön reggel ne álljanak munkába, hanem vonuljanak mind a parlament elé, honnan a Petöfi-szoborhoz mennek. Csütörtökön reggel az összes gyárak és műhelyek munkásai sztrájkba léptek. A parlament elé s a Petöfi-szoborhoz való felvonulást a rendőrség nem engedélyezte, de megtiltotta minden csoportosulást is. Ennek dacára a sztrájkolók meg akartak jelenni a kitűzött helyeken, de a parlament előtt sok száz lovas és gyalogos rendőrsz gyalogság állta utjukat s nem engedték őket a parlament előtti térre. A tömeg

tehetetlen dühében a rendőröknek és katonáknak támadt s közpört zuditottak feljűk. Egy rendőrkapitány és két rendőr súlyosan megsebesültek. A rendőrök és katonák erre kardot rántottak és a tömegre támadtak. Holuk István napszamos holtan, kilenc ember pedig súlyos sebesüléssel maradt az összejűttközés színhelyén. A Szabadságtérre mintegy huszezer embert szorított be a huszárság. A tömeg át akarta törni a huszárak sorfalát s amikor ez nem sikerűlt, törni, rombolni kezdett s megostromolta az Os. trák-magyar bank palotáját. A huszárakat attakra vezényelték s kivont karddal lovagoltak a tömegbe. Az ataknak is több áldozata van. A felizgult tömeg most tisztán a rombolásra adta magát. Amerre elvonult, mindenütt bezulta az ablakokat és a kirakatokat s fűszedve az utcakövezetét, a rendőrségre és némely házra valóságos közpört zuditottak. A legnagyobb pusztítást a Muzeum-köruton és Rákóczi-utvon vitték véghez. A Báthory-utcában Ritter lovasrendőrt agyonlűttek a zendűlők, kik ugyanekkor egy bosnyák katonát is agyonlűttek. A Felsőerdősonon felborították és felgyűjtötták egy villamoskocsit. A Muzeum-köruton a Glas-féle üzletet lerombolták. A rendőrség rohamot vezényelt s egy asszony fejét kettéhasították. A Magyar Aszfaltgyárba betértek, mindent összeromboltak, az üzleti könyveket elégették. A Lipót-városban összetörték a lámpákat. A Nyugati pályaudvarnál a huszárak rohamot intéztek a tömegre, mire a tömegből lövések dördültek el s egy huszár holtan bukkott le a lováról. A Nagy-mező-utcában a 36. sz. házat, aóva több száz zendűlő a rendőrség elöl menekűlt, a rendőrség megostromolta s 25 munkást megsebesítették. Az utcának a villamos és kocsiközlekedés teljesen szűntetelt. Este 9 óraker a Vámház-kerüti Vojnich-palotához bombát dobtak, a ház megromgálódott s sokan megsebesűltek. — A zendűlés késő estig tartott, akkor a szocialdemokrata párt vezetősége kiadta a jelszót, hogy az általános sztrájknak vége s pénteken reggel ki-ki álljon munkába. Több gyár a sztrájkolő munkásait kizártá. Így tett a Fürst és Mayer-gyár is, melyet a kizárt munkások megostromoltak. Erre a rendőrök a tömeg közélők és egy 15 éves leányt agyonlűttek. Pénteken reggel hire ment, hogy az éjszaka folyamán zendűlők a parlamentet fel akarták robbantani, de a rendőrség ebben megakadályozta őket. A rendőrség jelentése szerint a tüntetéseknek nyolc halottja, 160 súlyos és számtalan könnyebb sebesűlője van. — Általános sztrájk volt még Pécs, Árad, Szeged, Debrecen, Temesvár stb. városokban.

— **A hivatalos lapból.** A hivatalos lap közli, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Körössy Sándor zalaegerszegi kir. segédtanfelügyelőt jelenlegi állomáshelyén kir. tanfelügyelővé nevezte ki.

— **Esterházy Miklós herceg alapítványa.** Herceg Esterházy Miklós a mult héten 20.000 koronát küldött gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy a most szervezés alatt álló központi gyermekszanatóriumban létesítendő két ágyalapítvány gyanánt használja fel.

— **Kussevich Tivadar kinevezése.** — Kussevich Tivadart, a Máv. szombathelyi üzletvezetőjét nagy kintüntetés érte. Ugyanis, mint értesűlünk, Kussevich a boszniai újonnan szervezett kormányhoz osztályfőnöknek nevezetett ki s így a boszniai vasutak élére kerül. Kussevich Tivadar már a legközelebbi napokban elfoglalja új állását.

— **Bírói kinevezések.** Az igazságügyminiszter a nagykanizsai kir. járásbírószághoz vezető-járásbíróvá dr. Kürthy István budapesti ítéletáblai bírói címmel és jellegel felruházott kir. törvényszéki bíró nevezte ki. — Az igazságügyminiszter dr. Sartory Zsigmond nagykanizsai kir. törvényszéki jegyzőt a letenyei kir. járásbírószághoz albíróvá nevezte ki.

— **Nyugdíjazás.** A május havi törvényhatósági közgyűlés Trsztyánszky Ödön árvasdij elnököt saját kérelmére a vármegyei nyugdíjválasztmány javaslata alapján nyugdíjazta.

— **A Kath. Nőegylet és — az erdélyi ciklon károsultjai.** A mult hetekben tudvalevően borzasztó vihar pusztított Erdély északkeleti részén. A szolnokdombokamegyei Bálványosváráljától Szászregenyig vonult a veszedelem, amely falvakat döntött romba, erdőket tarolt le. A kár milliókra rug, a lakosság hajléktalanul nyomorog. A hatalmas vihar számalomra múltú áldozatai könyvének felszárítására országos akció indult meg s ez a körűlmény arra bírta az alsólendvai Kath. Nőegyletet, hogy a maga módja, tehetsége szerint ő is segítségére siessen bajba jutott testvéreinknek. Elhatározta az egyesület, hogy *június hó 9-én* (rossz idő esetén 17-én) a Gólyafai erdőben nagyszabású táncmulatságot rendez, melynek tiszta jövedelmét felerészben a ciklon károsultjainak adják. A kitűnően ígérkező mulatság, mely bizonyára tetemes összeget juttat az emberséges célra, férfies hölgy-szépségtversennyel, jux-tombolával és egyéb szórakozásokkal lesz egybekötve. Beléptidij 1 korona lesz. Hiszűk, hogy ez a mulatság ugy erkölcsi, mint anyagi siker tekintetében méltó párja lesz a híres „messzinai” bálunknak, amelynek híre messze túlhaladta városunk határait.

— **A Mura áradása.** A folytonos ezözés, mely Stájerországban a miennkl is nagyobb dimenziókat öitűt, a Mura vizét alaposan megduzzasztotta. Bruck, Leibnitz, Landscha partjait árízveszély fenyegette. Ezek a vészírek az alsólendvai járás muramentii községeit is sorompóba állítják. A vett távirati értesítések alapján, melyek a Mura további áradását is kilátásba helyezik, a helybeli fűszalgabíróság a szükséges intézkedéseket megtette, hogy a Mura árja járásunk muramenti községeit vátlanul ne érje.

— **Új pénzintézet.** Felsőlendván 100.000 korona alapítókével „Felsőlendvai Takarékpéntzár Részvénytársaság” címen új pénzintézet létesűlt, amelynek alakuló gyűlése f. hó 19-én volt. Az új takarékpéntzár elnöke dr. Wapenstein Henrik kororvos lett.

— **Égő postakocsi.** Csütörtökön este, a 1/29 óraker Alsólendvára érkező zalaegerszegi vonaton utközben baleset érte. A vonat a nyílt pályán egyszerre megállott. A megállás oka az volt, hogy a vonat postakocsijának tengelye a dörzsölődés következtében kigyulladt. Mikor a veszedelmet a vonat személyzete észrevette, a vonatot megállították, a postakocsit gyorsan leakasztották és a tüzet lokalizálták. A vonat este postakocsi nélkül érkezett Alsólendvára.

— **A munkásbiztosító péntzár közgyűlése.** A nagykanizsai kerűleti munkásbiztosító péntzár ez évi rendes közgyűlést június hó 2-án délután 3 óraker saját helyiségében (Bathányi-u. 2. sz.) tartja meg. — Alsólendváról a munkaadók részéről 4-en, az alkalmazottak részéről pedig 3-an vesznek részt a közgyűlésen.

— **Vasuti fűző.** A Münchener Localbahn Részvénytársaság újabb időben ismét nagy buzgalmat fejt ki a Dunántűli helyi érdekű vasut és a Zalavölgyi h. é. vasutak fűzője érdekében. Emiatt az érdekeltek közönség körében nagy a felhőborodás. Ugyanis a törzsrészvényesek már most kaphatnának osztalékot, holott a tervezett egyesűlés miatt belátáhatlan időre elesnek az osztalékától. Mozgalom indult meg aziránt, hogy ezt a sérelmes törekvest elsősorban a kormánynál és parlamentben megakasszák és hogy a törzsrészvényesek jogait kijátszó művelet ellen esetleg bírói uton keresnek orvoslást. Ez a mozgalom azért is érdekes, mert hasonló mozgalom már 1909-ben is volt és az érdekelteknél pénzcsoport akkor kénytelen volt a törzsrészvényesek érlyes állásfoglalására a fuzionális tranzakciót levenni a közgyűlés napirendjéről.

— **Vásártartás kérése.** Belatinc és Adorjánfalva alsólendvai járású községek előljárásságai országos kirakodó és állatvásár engedélyezése iránt folyamodtak a kereskedelműgyi miniszterhez, aki a kérévényeket véleményezés végett lekűldte a vármegye törvényhatóságához, amely a gazdasági egyesűlet s a soproni kereskedelmi és iparkamara kellenők megindokolt előterjesztése alapján mindkét község kérévényét elutasító javaslattal terjesztte föl.

— **Posta- és távirahivatal megnyitása.** A hévíz posta- és távirahivatal f. hó 16-án működését megkezdte.

— **Jegyzők országos kongresszusa.** A május végére tervezett országos jegyző- és segédjegyző-kongresszust június hó elejére halasztották. Ezt a halasztást éppen a jelentkezők nagy száma tette szükségessé. A kongresszus nagysikerűnek ígérkezik. A jegyzők orsz. egyesületének elnöksége által kiadott jelentés szerint eddig 2699 jegyző és 723 segédjegyző, összesen tehát 3422 résztvevő jelentkezett. A kongresszuson nagy számmal vesznek részt a zalamegyei jegyzők és segédjegyzők is.

— **Szinészet.** Halász Alfréd szintársulata e hét végén játszik utoljára Zalaegerszegen. Onnan Sümegre megy a társulat, ahol június hó 3-án a „Leányvásár” c. operettet adják először. — Szalay Lajos székessévházi szintársulata a múlt héten kezdte meg előadásait Tapolcán. — Fűrerdí Béla pécsi szintársulata pedig folyó hó 30-án vonul be a nagykirászi arénába.

— **Kirándulás.** A eskünyjai polgári fiú- és leányiskola mintegy 50 növendéke, Pataky Kálmán vezetése alatt, f. hó 24-én tanulmányi kirándulást tettek Keszthelyre. Onnan Sümegre mentek át, hol a muzeumot tekintették meg, majd pedig a Tavas-barlang megtekintése végett 25-én Tapolcára utaztak.

— **Közyűlés.** A „Lenti-i ker. fogyasztási szövetkezet” évi közgyűlését június hó 2-án fogja megtartani.

— **Száz évig egy családnál.** Megkapó, ritka ünnepszólyt le csütörtökön a zalamegyei Csabrendek melletti Csáb pusztán, a Barcza-család ősi birtokán. A Baráth-család kerek száz év óta szolgálja uraságát, Barczáékat, változatlan hűséggel és szeretettel. A százados jubileum alkalmával a földművelésügyi miniszter elismerő oklevéllel tüntette ki a Baráth-család fejét, Baráth Ferenc majorgazdát, kinek őregapja száz esztendővel ezelőtt állott Barczáék szolgálatába. Az oklevelet dr. Balás Béla főispán nyújtotta át szép beszéd kíséretében. Az ünnepségen Zalavármegye Gazdasági Egyesülete képviselőiben Hertelendi Ferenc elnök, főrendiházi tag és Sárközy Victor több tag társaságában. Este társasvacsora volt.

— **Országos vásár lesz.** A legközelebbi országos kirakódó és állatvásár június 3-án lesz városunkban.

— **Egy község az iskola fejlesztéséért.** Murasziget (Izsakóc) alsólendvai járási község azzal a kérrrel fordult a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy a községben levő elemi népiskolában egy második tanítói állást szervezzen. A kérvényt a közgazdasági bizottság, mint értesítünk, pártolólaj terjesztje fel a miniszterhez.

— **Rejtélyes eltűnés.** Zalavármegye hivatalos lapjának legutóbbi száma közli, hogy Káj József riedisi lakos f. é. április 24-én bejött Alsólendvára, hogy az egyik takarékpénztárban levő betétjét kivége, a pénzt meg is kapta és azóta Kajn nyoma veszett. A hatóság országos körözéssel rendelte el. Személyleírása: 45 éves, középmetű, haja ősz, szemöldöke barna, szeme barna, orra, szája rendes, bajusza őszes, szakála borotvált. Különös ismertető jele: egész teste, de különösen a szája folytonosan rángatózik.

— **Új állami népiskolák és új tanítói állások vármegyénkben.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a jövő iskolai évre 165 községben 350 tanítói állással új állami népiskolát állít föl, továbbá a már meglévő állami népiskolákat 175 új tanerő beállításával fejleszti. Vármegyénk területén megnyitja az egeracsarai áll. elemi iskolát és egy tanerővel, a muravidái áll. népiskolát 3 tanerővel és a katori áll. népiskolát 8 tanerővel. Fejleszti a már meglévő stridóvári áll. népiskolát 3 tanerővel, a drávavárhelyi 1 tanerővel, a lendvahosszúfalui 1 tanerővel.

— **Orvosok kerestek katonai szolgálatra.** A cs. és kir. 48. hadkiegészítő parancsnokság az V. hadtestparancsnokság rendelkezéire megkereste a járási fősólygábróságokat, hogy közölgjék azokat a polgári orvosoknak a neveit, akik mozgósítás esetén hajlandók volnának katonai orvosi teendőket végezni.

— **Tűzkárak márciusban.** A Központi Statisztikai Hivatal márciusi füzeté szerint az ország területén márciusban 712 községben 869 tüzeset fordult elő 1637 károsulttal és 4.142.168 korona kárösszeggel. Ebből a szoros értelemben vett Magyarországra 638 károsult község és 815 tüzeset esik, 1525 károsulttal, 2.915.856 korona kárösszeggel. Horvát-Szlavonországban a tűvészek által sujtott községek száma ugyanakkor 74, a

tüzesetek száma 81, a károsultak száma 112 és a kárösszeg 1.226.312 korona volt. Legtöbb kárt szenvedett: Árva vármegye 1.328.263 korona kárösszeggel. Horvát-Szlavonországban: Eszék 120.500 korona kárösszeggel.

— **A Modern Könyvtár Calderon-kötete.** Calderonnak, — teljes néven Don Pedro Calderon de la Barca-nak, — egyik leghíresebb és a világ vigjáték-irodalmának is egyik legjelentősebb vigjátékát, az: Úrnő és komor-nát, most mutatta be vigjáték-előadásainak során a Nemzeti Színház. A még ma is teljesen frissen és meglepőnek ható vigjáték tele van a híres ró minden jellemző irói tulajdonságával. Tele van meglepő fordulattal, bájos tréfával, bohókodó, furcsa helyzetekkel. A mű magyar fordításának értékét nagyon emeli, hogy az Kosztolányi Dező műve, aki Calderon husos, költői és olvatag nyelvét a legfőbbképpen verselő készséggel, brilliánsan adja vissza. A kötet a Gómori Jenő szerkesztette Modern Könyvtárnak harmas száma (161–63), ára 80 fillér. Az Athenaeum kiadása. Kapható BALKÁNYI ERNŐ könyvkereskedésében Alsólendva és Muraszombat.

— **Tűzoltó-mulatság.** A kozmadombjai önk. tűzoltó-egylet saját pentzára javára június hó 2-án a „Cseresi” ligetben zártkörű nyári mulatságot rendez. Kezdeté délután 4 óraker. Belépté-díj személyenként 60 fillér, családjegy 1 korona 20 fillér.

— **Rablógyilkosság Hahóton.** Hahóton, a falu határában, a pentékről szombatra virradó éjszaka borzalmas rablógyilkosság történt. Szöke Pál 60 éves pölöseki majorgazda pentéken hajnalban néhány darab sertéset elhajította a vásárra és az érték kapott 83 koronát szerezvávga, hazaindult. Utközben Magyarszerdahelyen betért a falu végén levő csárdába, ahol összetalálkozott Csurgai György sőtörő lakossal és annak asztalához telepedett le. Beszélgetés közben elmondta, hogy a vásárról jön, ahol a sertéseit adta el és most hazigyezik Pölöskére. Másfél liter bort ittak meg közösen s akkor Csurgai, akinek lovai a koresma előtt már nagyon nyugtalanodtak, hivta Szöket, hogy üljön fel a kocsjára, ő szivesen elviszi hazáig. Az öreg Szöke nem kérte magát sokáig, felült a kocsiára és elhajítottak. Már késő este volt, mikor a kocsi Alsó és Feisóhádot közé, a temető mellé ért. Itt Szöke kalapját a szél lefújta, mire Szöke lezállott, de ebben a pillanatban a lovak megbokrosodtak s vágatva iramodtak előre, úgy, hogy Szökének ptyalog kellett folytatni az utját. Amint Szöke ptyolókban bandukolt az uton, a temető felől egy sötét alak közeledett. Szöke felismerte a közeledőben Pokó János 30 éves büntetett előéletű hahóti lakost s köszöntötte. Pokó azonban válasz helyett vasvillával leütötte az őregét, majd pedig késsel egész testét összeszurkálta. Azután átkutatta a zsebeit és a 83 koronát magához véve, az eszméletlenül fekvő őregét egy mély árokba lökte. Szöke nemskora visszanyerte eszméjét, kívánszorgott az árokból és egy közeli rozstáblába bujt el, mert attól félt, hogy Pokó visszajön megnézni, hogy jól végeztet-e vele. És feltevésében nem esalatkozott, mert Pokó úgy éjféltájban tényleg visszatért és sokáig kereste őt az árokban. Szöket reggel a csősz találta meg félholtan, véresen s haldokolva vitték a lakására. Még volt annyi ereje, hogy megnevezte: gyilkosát és elmondotta az eset részletét. Pokót a csendőrség nyomban letartóztatta.

— **Kifogott hulla.** A járásunkbeli Muramelence község határában a múlt héten egy feloszlásnak indult férfi-holttestet fogtak ki a Murából. Kiletét nem tudják.

— **Ország-Világ.** Képes hetilap. Sz. kesztik: Váradi Antal és Falk Zsigmond dr. — Az e heti szám megint nagy tömeget közli az érdekes szép illusztrációkkal. A Múcsarnok mostani s a Nemzeti Szalon korábbi kiállításáról vagy husz beszédes reprodukció látnak benn. Van ezenkívül e számban négy kép a delegáció tagjairól, három az erli passziójátokról, kettő a magyar és osztrák labdarugók bécsi mérkőzéséről, kettő a „Titanic” menekülteiről stb. Az arcképek sorából kiemeljük a Nemzeti Szalon aimanach-lexikona szerkesztőinek képmását. A lap irodalmi részében regényeket, elbeszéléseket, kritikákat azegy költeményeket írtak: Andrásy Gyula gróf, Bánásh László, Hevesi Sándor, Körmeny Sándor, Váradi Antal, Falk Zsigmond dr., Murakózy Gyula, Pap Tibor, Rudnai Győző, Teveli Mihály. Tartalmas, kitűnően szerkesztett rovatok ezenfelül Színház, Művészet, Irodalom, Hírek, Zene, S ort stb. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Bpest, V. ker., Hold-utca 7.) A lap előfizetési ára félévre 8 kor.

— **Pályázatok.** A soproni kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet 2, egyenkint 300 koronát és 2, egyenkint 250 koronát kitevő segédlydíjra. E segédlydíjra pályázhatnak fiatalon elhunyt józan életű, szakmájukban kivált, magyar honos iparosmesterek szegénysorsu özvegyei, vagy szegénysorsu, de 18 évnél nem idősebb árvái. Pályázati kérvényeket f. é. június 10-éig kell az iparkamarához benyújtani. — Nevezett

iparkamara pályázatot hirdet 2, egyenkint 1150 koronás ösztöndíjra, melyekért továbbképzés végett szegénysorsu, érdekes, szakmájukban kiváló és józan életű fiatal iparosmesterek, vagy segédek. Pályázati határidő: f. é. június 10-ike. — Mindkét pályázat ügyében az alsólendvai ipartestület nyújt bővebb felvilágosítást.

Ügyvéd urak figyelmebe

ajánlom, hogy a május 1-én életbe lépett új törvény értelmében szükséges Mulasztási ítélet nyomtatvány nálam raktáron van és tetszés szerinti mennyiségben kaphatók.

BALKÁNYI ERNŐ.

Közgazdaság.

A saláta okszerű termelése.

Nem egy embertől hallottuk már azt mondani, hogy a legjobb pecsenye is csak akkor bír teljes értékkel, ha melléje jó porhanyó salátát tálnak. S e mondas nem is nélkülöz minden alapot; mert egy az, hogy be van bizonyulva, hogy a saláta az emésztő szervekre előnyös befolyást gyakorol, másrészt meg élvezete által az iny kíváncsalmi elégtételt kel.

Nekünk azonban sem terünk nem engedi, sem pedig feladatunkat nem képezi az érintett befolyást taglatni s azért egyszerűen annak termelésére térünk át.

Ha ismeretes a salátának az a tulajdonsága, hogy a hideg iránt kevésbé érzékeny, úgy nem lesz nehéz eltalálni azt sem, hogy annak vetésével egyáltalán késedelmeznünk nem szabad. Mihelyt tehát tavasszal a föld annyira megszikkd, hogy többé nem mázolódik és nem tapad, úgy egész bátran hozzáfoghatunk a salátavetés megéjtéséhez. Az elvetésnél ügyeljünk arra, hogy az nagyon sürri- nöz történjék, mert ez esetben a palánták felnyulnak s így az ültetésre vézna és erőltlen palántákat szolgáltatnak. Hogy a saláta-mag sokszor nagyon hiánysan kel ki, ennek nem mindig a mag csiraképtelensége az oka, hanem a legtöbb esetben az, hogy takaróluk sok föld jutván reá, a mag mélyen kerül a földre s csak nagy nehezen, vagy éppenséggel ki sem kel. A befedést tehát csak egész könnyen végezzük s megalégedhetünk már azzal is, hogy a magvak a felszínen többé nem láthatók.

Talán egy növény sem szereti úgy a friss és bőséges trágyát, mint a saláta. Ennek a trágya sohasem sok, csak a hatást lehessen elégséges öntözéssel mérsékelni. Azt mondják is, hogy akinek nincsen elegendő trágyája és sok öntöző vize, az ne is fogjon a saláta termeléshez.

Ezzel kimondtuk egyuttal azt is, hogy a saláta minden talajban nem diszik s hogy élje minden évben újból trágyázní kell. Trágya és víznek elő kell segíteni azt, hogy a saláta minél gyorsabban növekedjék s így minden ízében gyenge és porhanyó legyen. Rossz talajban és öntözés nélkül a saláta nemcsak hogy lassan nő, de sajtóságos börmény szívósságot kap és asztalképtelenné válik.

A gyors növekedést elő kell segíteni még azzal is, hogy a gaztöl folytón tisztán tartásuk a földje porhanyó legyen. Ez okból a porhanyító kapálgatást annyiszor — amennyiszor a szükség igényli — töle megvonunk nem szabad.

Meg van azonban a legjobb faj salátának is azon tulajdonsága, hogy tartósabb melegben gyorsan magzása indul. Ily esetben egy kis kerteséti mesterfogással kell segíteni. Ugyanis a saláta szárát — közel a földhöz — félig bevágjuk, miáltal a vágás helyénél nedvtorlás áll be, a rohamos fejlődés megakasztatik s a magzási hajlam késleltetve lesz.

Van a salátának egy konok és veszélyes ellensége is, mely elragja a saláta karógyökerét s nem ritkán egész salátás táblákat tesz tönkre. Ez a cserebogárnak a földben élő kukaca. Ellene csak úgy védekezhetünk, hogy a talajt ősszel jó mélyen felássuk s noha a kukac (pajor) mélyben bevonulhat a földre, az ily háborgatás nem lévén inyére, rendezen ott hagyja azt. Az ásás közben felszínre került pajorokat persze irlalom nélkül semmissük meg.

Saláta-ültetéshez legjobb a friss mag, melyet

legcélszerűbb, ha magunk természetünk. E célra kiválasztunk a szükség szerint több-kevesebb szépen kifejlődött fejeket, ezeket aztán megkarózzván később a szél ellen összekötjük. S mihiely észrevesszük, hogy a mag érni kezd — nehogy azt elhullassa — még jó idején szárral együtt levágjuk s kitisztítását csak későbbben eszközöljük. A salátamag nem soká tartja meg csiraképesességét s már a 2—3-ik évben rohamosan veszti azt. Magnak mindenkor csak oly példányokat választunk, amelyek kiültetve lettek. A ki nem ültetett s így a kelési helyén felmagzott példányok szép magot adhatnak ugyan, de fajuk jellegéből gyorsan kivetkőznek, legtöbbször elfajzanak, szóval rosszabb és rosszabb minőségűvé válnak.

Nem tartozik ugyan a termeléshez, de a tárggyal magával szoros összefüggésben van azon körülmény, hogy sokszor a legjobb salátát is a konyhán rontják el. Legtöbbször azt hiszik ugyanis, hogy minél tovább áll a saláta a friss vízben, annál porhanyóbb lesz. Ez azonban határozottan téves felfogás, mert a salátának untig elég addig a vízben lenni, amíg azt kellően leöblítjük. Minden további áztatás a porhanyósság és a jó íz rovására történik.

Rendkívüli kedvezmény lapunk t. olvasóinak!

A magyar asszonyok régi, népszerű és kedves közlönye, a „**HÁZTARTÁS**” kiadóhivatalára nagy áldozatok árán sikerült olyan egyezsége lépniük, hogy lapunk olvasói félévi 6 kor. előfizetési ár helyett **5K-ért**, egész évi 12 kor. előfizetési ár helyett **10 K-ért** szállítja a „Háztartás” kiadóhivatala a lapot. — A

„HÁZTARTÁS”

mindent felölel, ami a gazdaasszonyt érdekli; Divat, Kézimunka, Hasznos tudnivalók, Szépség, Kertészet, Egészség, Falusi major, Rejtvény, Humor stb. megfigyelésre méltó tanácsokkal szolgál, „Konyha” rovata pedig rendkívül sok ételreceptet tartalmaz. A Kürthy Emilné szerkesztésében megjelenő kiváló gonddall szerkesztett folyóirat havonta háromszor jelenik meg. — Az előfizetési pénzek a „HÁZTARTÁS” kiadóhivatalának Budapest, VI., Eötvös-utca 36. sz. a. küldendők, de a postautalvány szelvényén hivatkozni kell e hirdetésben foglalt kedvezményre.

Ingyen mutatványszámmal bárkinek szívesen szolgál a „HÁZTARTÁS” kiadóhivatala.

LIPIK (Szlavoniában.)

Vasut-, posta-, telefon- és táviráda-állomás.

Elsőrangú fürdőhely.

Egyetlen égvényes-konyhasós jód-tartalmu hévvíz (64° C.) Európában.

Páratlan gyógyhatása a gyomor, a tápcsatorna és a vizeleti utak összes hurutos megbetegedései, hagsavas, kőszvény, izom, aszú és ischias, ficzamosodások, csonttörések, gyermek- és alkati bajok ellen.

Ivókúra. — Hévvizes fürdők. — Szén-savas fürdők. — Vízgyógyintézet. — Inhalatorium. — Villamos gyógymód. — Penzió-rendszer.

A FÜRDŐHELYEN 10 KIVÁLÓ ORVOS MŰKÖDIK.

Kívánatra prospektussal és bővebb felvilágosítással szolgál

10—4 a fürdőigazgatóság.

A „Központ” kávéházban naponta friss fagyalt és sütemény kapható.

Sütemény ugyanott zsurokra és más alkalomra is beszerezhető!

ZAMATOS

hegyi fajborokat

vendéglősöknek kedvezményes árban szállít a Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek Borértékesítő Részv.-Társ.

Székhely s központi eladási iroda: **GYÖNGYÖS**, (Heves m.) Fötér, Lubyház (új Bankpalota). Postafiók 1. Sürgöncym: Visontamátra. Telefon 99.

540 hold saját hegyi-oltvány mintaszőlőtelepeinknek átlagos évi termése 12.000 hl. — A borok telepeinken személyesen megtekinthetők és kiválaszthatók. — Szállítattanak próbaküldemények 50 litertől felfelé kölesönhorodókban utánvétellel. Nagyani bevásárlásoknál kedvezményes árak és fizetési feltételek engedélyeztetnek.

Ujborárok fajok szerint nagyban K 50—100-ig
0— ” ” ” ” K 60—150-ig

Egri óborok. — Szőlőtelepeink elnöke, Nagym. dr. Kállay Zoltán ur, v. b. t. t., Hevesmegye főispánja egri pincéjéből származó ó-borok, fajok és evjárat szerint K 80—200-ig.

Szőlőtelepeinken legutóbb kiváló minőségű és a szokottnál is jobb fajborokat termeltünk. — A t. vendéglős urak egész évi borszükegletüket kedvező feltételek mellett (részletekbeni szállításra is) méltányos árban előjegyezhetik. 10—7

Zala-, Vas- és Somogy megyei képviselők: **Polgár Dávid és Társa** urak Budapest, VI., Frangepán-utca 12.

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a

KAISER-féle Mell-Karamella három fenyővel

Köhögés rekedtség, hurut, elnyálkásodás és gőrcsős köhögés ellen legbiztosabban használható.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért kapható Alsólendván Fuss F. Nándor gyógyszerárában. 24—22

STOCK-COGNAC Medicinal

hivatalos ölmzárral ellátott palackokban mindenütt kapható.

Camis és Stock

gőzüzemü gyárából

BARCOLA.

30—24

Kapható Alsólendván: **FREYER**

LIPÓT csemegeüzletében.

Alsólendván, a Főuton,

Balkányi Ernő házában,

egy szép tágas

üzlethelyiség

KIADÓ.

Szenzációs találmány!

Az emberi kéz mint sérvkötő!

Kérjen ingyen prospektust.

Zárt borítékban portómentesen küldi

POLLITZER SÉRV-AMBULATORIUMA

speciális orvosi rendelő-intézet Bpest, VII., Rákóczi-ut 10. szám (Félemelet.)

Hirdetések jutányosan felvételnek e lap kiadóhivatalában

BUTOR!! Asztalos és kárpitozott, valamint vas- és rézbu- torok nagy raktára.

Schwarcz Lipót Varasd.

Legolcsóbb, legelőnyösebb be- vásárlási forrás teljes menyasz- szonyi kelengyék, szállodák, ven- déglők és magánosok részére.

Képes mintakönyv kívánatra **ingyen!**

Előfizetőink ingyenes
hirdetés-rovata.

Ipar és kereskedelem

Előfizetőink ingyenes
hirdetés-rovata.**HELYBELIEK:**

ARNSTEIN BENŐ fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén norinbergi-, üveg- és porcellánkereskedése. Deszka-, épületfa-, szénraktár

ASCHERL JÓZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési tervek készítését, mindennemű építkezést, valamint szakvélemény adását.

BADER HERMAN cipész. Kész cipők raktára. BECK MIKSA sütődéje a Főúton (saját ház).

BORS ISTVAN kötélgyártó.

BLAU SANDOR vasuti vendéglője az állomásnál.

DÖRING BENŐ rézműmester Kanizsai-utca.

ERMÉNYI JÁNOS bábszűtő és mézeskalácsos.

EPPINGER SAMU teglagyáros és gőzmalom-tulajdonos Alsólendva.

FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

FREYER LIPÓT fűszer-, csemege-, norinbergi-, rövid-, diszmi-, játék-, üveg- és porcellán-árak raktára. Nagy választék uri-dívat cikkekben.

FARAGÓ ISTVAN borbély- és fodrász.

FUCHS FERENC fűszer- és vegyeskereskedése.

FEHER ANTAL köröm- és kocsikovács.

GOMBOSY és WENDL fűszer-, csemege-, rövid-, norinbergi-, üveg- és porcellán-áru kereskedése.

GREGORÉNSICS JÓZSEF szikvizgyára. Kiváratra szikvizet vidékre is szállít.

GÖNCZ GABOR peknyester ajánlja saját felügyelete alatt készült házi rozskenyéreit és süteményeit.

GERICS JÁNOS kosárfonó és faedénykereskedő.

Özv. GALLITS TAMASNÉ kéményseprő-mesternő

HARTMANN EDE férfi-szabó (Alsó-utca.)

HEGEDICS ISTVAN eszmadia.

LEVASICS FERENC építőiparos.

MAYER ÖDÖN órás és ékszerész. Nagy raktár china-ezüst árakban.

MAURER FERENC szobafestő és mázoló.

MARTON KÁLMÁN vaskereskedése. Legnagyobb választék vas- és vasalásokban. Varrógép-, gáz-, asági gép-, szén-, cement- és malomkő-raktár.

MURSICS LAJOS építőiparos.

MOLNÁR JÓZSEF szoba- és címfestő Kanizsai-utca

MIKOLA FERENC asztalos

NEUBAUER ANDRAS „Korona” nagyvendéglője

NEMETH ERNŐ borbélyüzlete Főút, Beck-f. házbán

NEMETH PÁL gép- és épületlakatos.

PERKÓ VENDEL hentesáru-üzlete a Főúton.

POLLAK LAZAR nagykereskedő. Dohány és szivar nagy-áruda.

PANDUR LAJOS szoba- és címfestő, épület- és butor-mázoló

RAPOSA FERENC építőiparos (lakik a hegyen.) REICHENFELD SANDOR mészáros.

RAMFTL SÁNDOR uri-szabó és angol női felöltő-készítő

SCHWARCZ KÁROLY bórkereskedő és szikvizgyáros

SIPOS DANIEL uriszabó angol szövetségújdságai megérkeztek, melyekből fess, szép ruhák készülnek.

SCHRANTZ ELEK rőfös- és dívatáruháza. Állandó nagy raktár a kitünő Central-Bobbán varrógépekben

SIPOS LAJOS épület- és műbádogos.

SIMONKA ISTVAN kőműves (lakik a hegyen.)

SIMONKA JÁNOS szíjgyártó.

SIMONKA JÓZSEF ácsmester, Alsólendva.

SCHAFFHAUSER ENDRÉ mechanikus, Főútcá

TIVADAR FERENC vas- és fűszerkereskedése.

Özv. TUSKE FERENCNE vendéglős.

TAKÁTS FERENCZ asztalos.

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése, mész- és cement-raktára és cement-áru készítése.

VARGA MÁTYÁS a szőlőhegyen olesón elad fás és zöld szőlőoltványokat a legjobb bor- és csemegefajokban. Különösen ajánlja a kőreza-oltványokat

WORTMAN BENŐ rőfös- és dívatáru-kereskedése.

WALTERSDORFER ADOLF mészáros.

WOLFSOHN HENRIK központi kávé.

WEISZ ZSIGMOND elsőrendű férfi-szabó.

VIDÉKIEK:

ÁG ISTVAN vegyeskereskedése Lendvahosszúfalu.

BERÉNYI ISTVÁN vasáruháza Lendvavásárhely.

CSEKE KÁROLY csesztreg-paraszai gőzmalma.

DOMA JÓZSEF vendéglős Lendvavásárhely

DOMINKO JÁNOS ác Lendvahosszúfalu.

DZSUBAN JÁNOS vendéglős Alsólakos.

FRANKÓ ANTAL vendéglője Bántornya.

FÜRST ALAJOS kereskedő Kerkaszentmiklóson.

FÜRST LIPÓT vendéglős Rédics.

FÖLDES MÓR „Zrinyi”-kávéháza Csáktornyan.

GOMZI LAJOS építőiparos Hosszúfalu. Elvállalja betonhidak és csatornák szakzerű készítését.

GIDER GUSZTAV vendéglős Zsitkóc.

GÁL JÓZSEF molnár Petesháza.

GAÁL SÁNDOR, a rédcisi hengergőzmalom új bőlője ajánlja újonnan átalakított malomát mindennemű gabonák őrlésére.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Bántornya.

HAAS MIKSA vegytisztító és műfestő Zalaegerszeg.

HORVÁTH GÉZA vegyeskereskedő Cserföld.

IVANICS FERENC ácsmester Hosszúfalu.

KRALL MÁTYÁS mechanikus kerékpár- és varrógép javító műhelye Csáktornyan.

KEPE MIHALY Hosszúfalu. Elvállal mindennemű betonmunkát. Kész csövek és hidak kaphatók.

KANCAL ISTVAN vendéglős Rédics

KONTLER KÁROLY vegyeskereskedése Lendvahosszúfalu.

KOLLER JÁNOS vegyeskereskedő Gáborjánháza

LOVENYAK VINCE borbély Lendvavásárhely.

LEBOVITS KÁROLY vendéglős Damása.

LACHENBACHER JÓZSEF kereskedő Zalabaksa.

MILHOFER TESTVEREK vegyeskereskedése Lendvavásárhely.

MAYER MIKSA FIA vegyeskereskedő Pórszombat

MAYER JAKAB kereskedő Muraszerdahely.

NEUBAUER PÉTER vendéglős Kebelesztrmarton

NEMETH ISTVÁN cserespes-m. és tetőfedő Resznek

POLLAK SAMU vendéglős Murahely (Deklezsin.)

PRESZLER VICTOR Hungaria-kávéháza Komárom

ROSENBERGER DAVID kereskedő Zalabaksán.

REICH HENRIK fűszer-, vegyesáru-, festék- és veteménymagvak kereskedése, bor-, sör- és pálinka-mérése Nagypalánán.

SBÜL KÁROLY vendéglős Radamos.

SCHWARCZ LIPOT butorkereskedő Varasd.

SALAMON JÁNOS molnár Lovászi.

STERMANN JÓZSEF ácsmester Lendvahosszúfalu.

SZABÓ FERENC cipész Lendvavásárhely.

TURNAUER BÉLA kereskedő és vendéglős Muraréví

TÓKA LAJOS új műmalma és lisztraktára Cseentvölgy. Kéri a n. é. közönség szives pártfogását.

TOPLAK JÁNOS ác és építő-mester Bakónak.

VOGEL SAMU vendéglős Szentgyörgyvölgy.

VIGH KÁROLY és TÁRSA gőzmalma Göntérháza. Vesz mindenféle gabonát s elad legjobb liszteket.

EPPINGER SAMU

gőzmalomtulajdonos Alsólendván

Értesitem a t. gazdákat és földbirtokos
= urakat, hogy saját házamnál =

az összes gabonaneműeket

bármilyen mennyiségben, mindenkor a
legmagasabb árért vásárolom.

52-38

EPPINGER SAMU.

Ha „FORHIN”-nal permetez,**I-SZÖR**
kevesebb
a gond,**II-SZÖR**
kevesebb
a munka,**III-SZÖR**
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN” a

sokszorta megjavított
BORDÓI KEVERÉK
kész állapotban!Nagyon erősen tapad a nedves levélre is.
Bármily harmatnál permetezhet vele!
Semmi üledéke nincs! Szemtalan ejismerő nyilatkozat. — Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képezett Rézkénport és Bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást a 20-18**FORHIN**-gyártói, Bpest,
VI., Váci-ut 93.**Csépléshez, gőzekeszántáshoz, téli fűtéshez**

kiválóan alkalmas

Tatai brikettet és tatai darabos szenet

jutányos árral szállítja Magyar Általános Kőszénbánya R.-T. Budapest, V., Zoltán-u. 2-4.